

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe ann . . 5 fl.—cr. " " " " " 1/2 ann 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe ann 14 fr. " " " " " pe 1/2 a. 7 fr.	PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.	Correspondentiele se se adreseze la Redactiunea dela „Biseric'a si Scól'a.“ Ér banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.“

O ideia fundamentala in desvoltarea actuala a poporului nostru.

Sunt intre noi multi ómeni, cari sustienu, ca constitutiunea nóstra bisericésca in timpulu de cand traimu, si lucràmú cu dens'a, — n'a produsu pentru poporu, pentru biseric'a via, rezultate in mesura indestulitória.

Au dreptate, credemu noi, ómenii, cari vorbescu astfeliu. Ori ce am face si orice am dice, o critica drépta si severa a celoru intemperate in viéti'a nóstra bisericésca nu ne póte conduce la alta conclusiune, decât ca: s'au facutu multe in anii din urma, dar in faci'a multelorú trebuintie ale poporului nu s'au facutu de ajunsu.

Va fi avendu si acésta stare de lucruri caus'a sa. Ba mai multu causele sunt, si potú se fia multe.

O cauza principala, credemu noi, este impregiurarea, asupra carei'a ne-am permisú a atrage atentiunea publicului si in numerulu trecutú. Atribuimu multa importantia acestei cause. De aceea o amintimu de nou si pre bas'a celoru ce am esperiatu in timpulu din urma dechiaràmú, ca daca in acestu intervalu nu s'au produsu in mesura indestulitória rezultatele asceptate, caus'a trebuie se fia intre altele si impregiurarea, ca sunt intre noi ómeni, si potú se fia multi chiar dintre cei chiamati si apti a face bune servitie, — cari nu dau bisericéi valórea, ce o merita, dupa greau'a si insemnat'a missiune, ce are a indepliní intre grelele impregiurári ale vietii nóstre actuale.

Lucràmú noi fara indoiéla eu totii, cand suntem chiamati la lucru in biseric'a. De multe ori s'a potutu inse observá, ca pareca nu ne este la toti inim'a intréga la lucru pre terenulu astadi unicu manosu alu bisericéi si alu scólei. La multi dintre noi s'a potutu vedé, ca facu ei ce facu si in biseric'a; dar pareca in acelasi timpú gandulu le sbóra pre aiurea. Alte cestiiuni — si acestea de buna seama bune si de importantia, — s'a intemplatú, si se intempla adesea, ea distragu pre multi dintre noi atunci, cand deto-

rintia ar avé a gándi si a lucrá pentru biseric'a si promovarea causelorú bisericéi.

Cu chipulu acest'a multe cestiiuni de valóre remanu nebagate in seama, ér altele nu obtienú solutiunea cea mai buna, si mai cu seama, se pare, ca n'avemu norocu de ajunsu intru alegerea medilóceloru si intru aflarea modulu celui mai nimeritu de actiune.

Nu incapé nici cea mai mica indoiéla, orice actiune procésa din inima buna si esecutata cu medilóce bune, este si trebuie se fia productiva si binefacatória pentru individulu, seau pentru corporatiunea, pentru carea se face.

O impregiurare inse nu ne este iertatu a o perde nici odata din vedere si anume ca: nu orice timpú este favorabilu pentru orice actiune.

De cand este lumea, asia a fostu, si asia s'a urmatu:

Timpulu creéza impregiurárele, ér impregiurárele dictéza si impunu omului, carele voiesce a se folosi de ele, — actiunile, cari se nimerescu cu timpulu si eu impregiurárele, in cari se gasesce.

Cine face, si urméza astfeliu, se trudesce si elu, se necajesse multu si de multe ori, pentruca nu i-se realizéza, si nu i-se potú realizá tóte, precum le doresce; dar orice face, orice drege, poti se observezi la densulu, ca merge bine, merge inainte.

Omulu inse, carele nu baga in seama acésta insemnata porunca, si nu vrea se-si insusiésca modulu, ce i-lu impune dens'a, uniculu modú possibilu de viéti'a si desvoltare: acel'a se lupta, se sbate „ca pescele pre uscatu“ si intr'o parte si in alt'a; dar rezultatulu este, ca se consuma inzadar, seau, cum nimeritu dice dicetóri'a romanésca: „se fierbe a nimic'a in seulu seu;“ pórtá o lupta grea, si consuma inzadaru o multime de poteri, cari s'ar poté intrebuintiá cu multu succesu in alta directiune favorabila densului si favorabila corporatiunei, din carea face parte.

N'ai ce-i face, nu poti se sémeni, decât numai pre timpulu semenatului, si nu poti se seceri, decât numai cand vine vrémea secerisiului!

Ne-a fostu dat'a, se incepemu er'a vietii constitutionale bisericesci intre cele mai grele impregiurări. Seau dóra mai bine disu spiritulu celu mare alu nemuritoriului Siagun'a a prevediutu grelele impregiurări, cari ascépta biserie'a in celu mai deaprópe viitoriu; si chiar acésta prevedere l'a insufletitu, ca se lupte cea mai grea lupta in decursulu intregii sale vietii, pentru ca se ne dea acésta constitutiune, si se ni se creeze in biserică prin trens'a o fortarétia puternica, in carea se ne potemu aperi si promová interesele poporului in tempurile grele, ce vor veni preste noi.

Ni s'a creatu acésta fortarétia cu mari si grele sacrificie. Este unu lucru scumpu pentru noi acésta constitutiune, si urmarea naturala pentru noi, cei cari traimu astadi, este, ca se ne deprindemu a-ne folosi de dens'a, si supunendu-ne intentiuniloru departe vedietórie ale acestui spiritulu mare se continuámu pre calea, ce ni-o a indigitatu densulu. Am avutu, credemu noi, pana acum cu totii timpu de ajunsu, cá se ne potemu convinge, ca buna este acésta cale.

Daca este buna acésta cale, atunci detorintia avemu se pornimu cu totii pre dens'a, — si concentrandu-ne aici puterile, mintea si inim'a nóstra románesca, — se desvoltámu, si se inmultimu institutiunile, ce ni-s'au creatu, pentrucá prin ele se potemu desvoltá si ridicá poporulu. In acelasi timpu detorintia avemu a ne ferí de orice actiune, prin carea am poté alterá, seau periclitá celu mai micu interesu bisericescu — notandu-ne bine, ca prin acést'a alterámu, si periclitámu mari interese ale bisericeii vii, interesele poporului nostru.

„Asia se face, asia se urméza,“ ni se póte dice din vr'o parte. „Cand suntem in biserică, lucrámu, precum ne dictéza interesele bisericeii, ér cand suntemu pre alte terene, lucrámu, precum ne dictéza acestea“.

N'avem nimicu in contra. Asia se fia, asia sè se urmeze. Faca fiacine, cum lu-conduce mintea si inim'a lui. —

Un'a inse o scimu si o vedemu si noi tocm'a asia, precum o vedu si altii:

Lucrurile nu ne mergu bine, si cu modulu de vietia si actiune, de carele ne folosimu, nici in biserică nu putem merge inainte, asia, precum avem trebuintia, si precum reclama interesele cele atát de multe ale poporului nostru, ér pre alte terene cadem din desastru in desastru.

O spunemu acést'a pre facia. Ne dóre, ca trebue se-o spunem, dar n'avem ce se ne facem. Trebue se ne implinimu si acésta detorintia. De altcum ori o am spune, ori nu, lucrurile se vedu, si nu se potu acoperí.

Nu mergemu bine, ne dicemu unulu altui'a, cand ne intelnimu; ér in jurnalele nóstre nu aflámu, si nu cetimu alt'a, decât plangeri preste plangeri.

Ne plangemu de o parte, ne plangemu de alt'a. Ne vaietámu de un'a, ne vaietámu de alt'a. In acelasi timpu inse ne urmámu cu totii cursulu asia, precum

l'am urmatu pana acum — acelu cursu, carele dóra ne-a causatu multe, de cari ne plangemu astadi.

Ei bine, dar este sciutu, ca aceleasi cause producu aceleasi efecte, Standu lucrulu astfelu credemu, ca este la locu a-ne pune intrebarea, ca óre la ce ne potemu acceptá pre diu'a de mane?

Se póte, se fia bine, si se póte se fia reu, va fi de siguru respunsulu acelu'a, carele s'a deprinsu a-se lasá in voi'a intemplării.

De buna seama inse altcum ne-ar respunde unu omu, carele s'a invetiatu a judecá rezultatele oricarei actiuni dupa insasi actiunea, carea le-a produsu si dupa medilócele, de cari s'a folositu intru realizarea ei. Unu astfelu de omu, credemu noi, ne-ar spune, ca urmandu noi modulu de vietia si de actiune, de carele ne am folositu pana acum, — mane, poimane vomu fi espusi a avé si mai multe motive de a-ne plange, decât astadi.

Se nu mergemu mai departe, ci se-ne uitámu putienu asupra poporului nostru. Facend acést'a vom vedé, ca poporulu, tieranulu romanu seracesce din di in di. Necazurile lui sunt multe si mari. De aceste necazuri de buna seama nu-lu vomu scuti si aperiá nici prin vorbe late si frase bombastice, nici prin plangeri de totu soiulu, si mai putienu prin o maniera, prin carea — fara vin'a lui atragemu asupra-i unu odiu, de carele detorintia avemu a-lu ferí.

Lu-vomu poté inse de siguru ferí si aperiá de multe necazuri, lu-vomu poté face, ca se scie, sè se apere, si sè se ajute insusi pre sene, daca-i vomu dá lumin'a si cunoscintiele necesarie, — acele cunoscintie, cari le recere dela fia-care omu si dela fia-care poporu timpulu si impregiurările, in cari traimu.

Se ne fia permisu a spune inse, ca chiar in punctulu acest'a se facu la noi fórte multe sminte. Se intempla adeca, ca la multi dintre noi le alérge gandurile pre alte párti si pre alte terene, si fiend causele bisericesci dupa legea fundamentala depuse in sarcin'a tuturoru — se infielege de sene, ca nu se potu realizá nici in biserică atâtea rezultate, de câte avemu trebuintia.

Ca unu lucru dóra celu mai regretabilu, din câte am observatu pana acum, si unicu in felulu seu — inregistrámu aci, ca am vediutu de curend resufland in publicu din o parte, si anume — durere — dela ai nostri, nesce tendentie, cari tientescu directe a paralisá actiunile bisericeii indreptate la augmentarea scóleloru nóstre.

Se fia óre si astfelu de lucruri. tendentie si aspiratiuni bisericesci si románesci?

Respunsulu la acésta intrebare nu cade in sarcin'a nóstra. De buna seama si-voru fi datu seama, de ceea ce facu, ómenii, cari au inscenatu, si cari au contribuitu cu medilócele, de cari dispunu, la latirea acestui soi de propaganda.

Ceea ce scimu noi, este, ca omulu, care ataca, séu se încérca a paralisá infientiarea unei scoli roma-

nesci, ataca însuși poporul, și lovesce în carnea și în sangele acestuia.

Am amintitu acést'a în trecatu, cá unu punctu negru în viéti'a nóstra. Se mergemu inse înainte.

Am disu ca în fiecare actiune rezultatulu depinde mare parte dela timpulu, în carele se execută.

Noue, celoru cari traimu astadi, ne-a fost data se traimu în timpuri și impregiurări din cele mai grele. Chiar în aceste timpuri s'a constatat, ca am potutu realisá unele progrese. Daca o-am potutu face acést'a pana acum, o vomu poté de siguru face și în viitoriu cu mai multu succesu, daca vomu voi se întielegemu, și se îndreptámu smintele, cari în trecutu ne-au împedecatu de a realisá mai multu și mai multe: daca vomu întielege, și vomu voi se întielegemu situatiunea, și ne vomu cautá cu totii unu modu de desvoltare acomodatú și posibilu în situatiunea, în carea ne aflamu. Acestu modu de buna seama lu-vomu aflá în Biserica atunci, cand cu totii și cu tóta mintea și cu tóta inim'a vomu cultivá terenulu, ce ni-lu da acést'a santa institútiune.

Vomu mai revení.

Dr. GEORGIU ZOTU.

Drulu Georgiu Zotu, fondatoriulu diariului „Ortodocsulu,” profesorulu de limb'a și literatur'a greca la liceulu S. Sav'a, și la seminariulu „Nifonu Metropolitulu” de dreptulu canonicu și omiletica, și directorulu cancelariei Stei Metropolii a Ungro-Vlachiei, a încetatu din viéti'a în diu'a de 9 Maiu, ér inmormentarea sa s'a facutu în diu'a de 11 Maiu. Servitiulu funebru s'a seversitu la domiciliulu defunctului de catra I. P. S. S. Metropolitulu Primatu, asistatu de P. S-tii Archierei: Inocentiu Ploesteanu și Silvestru Pitesteanu. Dupa terminarea serviciului, Parintele St. Calinescu a tienutu urmatórea cuventare:

George A. Zotu s'a stinsu! Elu s'a nascutu la 1842 Octomvre 26, în Epiru, comun'a Frangades, tienúfalu orasiului Laris'a, din parinti crestini ortodocsi. Studiile elementare și le-a facutu în comun'a sa natala, unde studiá nu numai limb'a elina ci și latina. Dupa acést'a parintii l'au trimisu la Aten'a în scól'a Rizarion unde si-a terminatu studiile secundare și teologice cu unu succesu stralucitu. Aceste studie terminate, a fostu trimisu la Berlin în Germani'a. În Germani'a a ascultatú cursurile nu numai la Berlin, ci și la alte universitati ca: Erlang, Leipzig, Tübingen. La aceste universitati a urmatu cursurile de filosofie și de teologie, și a obtienutu titlurile de licentiatu în Teologie și doctoru în filosofie. Terminandu-si studiile în Germani'a, parintii l'au trimisu la Paris, unde a statu trei ani și jumetate facendu studie particulare în biblioteca imperiala. În timpulu acest'a de studie éră și colaboratoru alu jurnalului, „Union Chretienne,” redactatu de Vladimir Guetté, doctoru în teologie. Articolele publicate în „Union Chretienne” și în jurnalulu grecescu din Aten'a Εὐαγγελικὸς Κόρηξ redactatu de eruditulu Const. Contogone, primulu profesorulu și decanulu facultátiiei de teologie din Aten'a, au fostu de asia valóre teologica, încât e-

ruditiu Contogone și Guetté au disu: ca daca Biserica ortodocsa ar fi avutu pana acum doi teologi ca George Zotu, n'ar fi facutu nimicu în Orientu propagandele papiste și protestante.

Dupa terminarea studiiloru la Paris s'a intorsu în tíera (Romani'a, cáci în Epiru la Frangades parintii sei au statu numai pana cand si-a terminatu studiile elementare, ér dupa aceea au venitu în Romani'a, unde au statu pana acum). Dupa venirea sa în tíera, a concuratu pentru catedr'a de filosofie dela liceulu S. Sav'a din Bucuresci. Tesele de filosofie erau eminente, dar dificultátiile de expresiune în limb'a romana a facutu ca Ministeriulu se-lu numésca profesorulu de limb'a elena și filosofie la liceulu din Botosiani. Dela liceulu din Botosiani s'a permutatu la seminariulu din Bucuresci, și în fine la liceulu S. Sav'a, pentru care concurase la inceputu, la catedr'a de limb'a elena.

De la permutarea sa în Bucuresci a fostu chiamatu de prea fericitulu Metropolitulu Nifon ca directorulu alu cancelariei s. Metropolii și secretariulu alu s. Sinodu. A fostu chiamatu profesorulu la seminariulu Nifon Metropolitulu, I. de limb'a elena și mai pe urma de dreptulu canonicu și omiletica.

În timpulu constituirei comisiunei pentru revisuirea cartiloru bisericescu s. Sinodu l'a alesu membru în acést'a comisiune.

De la 1877 a cautatu sè se incongiure de tóte elementele culte și inteligente din cleru, cu care a inceputu publicarea unui jurnalulu „Vocea Clerului”. Cá redactorulu alu acestui jurnalulu purtá numele Vitalis, care nu éră decât traducerea numelui seu patronimicu, Zotu. Dupa acést'a s. Sinodu l'a numitu membru în comitetulu de redactiune alu jurnalului Biserica Ortodocsa. Pe cand lucrá în acestu comitetu și dupa încetarea Vocei clerului, a inceputu publicatiunea jurnalului Ortodocsulu, pe care l'a redactatu pana acum.

Tóte aceste lucrari și întreprinderi le-a executatu cu o rara inteligentia și aptitudine.

Ei bine, acestu omu care imbratisiase și fuse imbraciatu pentru atátea ocupatiuni, nu atât lucrative cât oboșitóre, în cele din urma cadíu victim'a activitatiei sale; cáci o nemilostiva bóla cuprindiendu-lu, treptatu l'a consumatu, pana cand în cele din urma intr'ensulu corpu mai ca nu mai éră, ci traiá și lucrá numai ca inteligentia.

La 9 ale curente, ór'a 5 sér'a, firulu vietiei lui fú curmatu.

Inteligentia sa fú lovita de arm'a crunta a mortii. Ca barbatu erudit, ca omu cu cunoscintie solide în lumea culta, vorbiá limb'a materna, limb'a germana, limb'a franceza și romana.

Limb'a romana a patriei sale adoptive o vorbiá mai bine decât multi dintre Romanii culti. Éră o esceptiune pré vedita și pré accentuata în cunóscerea limbei romane, ceea ce este fórté raru și pentru unii cari vinu și traescu tóta viéti'a în Romani'a, și totu nu le este posibilu.

George Zotu éră o minte clara, unu spiritulu totdeún'a presinte, éră unu omu cu multe și variate cunoscintie, unu spiritulu perspicace; veritatea gasita sci'a și avea aptitudinea de a o presentá sub formul'a cea mai expresiva și energica; în fine éră unu spiritulu dialecticu care nu lasá nimicu de doritu.

Vederile sale clare, limpedi, lu-frica de folosu în ori-ce ar fi fostu consultatu; rare ori dicea elu: lasa se me gandescu, mai totdeún'a solutiunea ori-carei cestiuini, ce i-se presentá, o avea gat'a.

Ca jurnalistu teologu, George Zotu avea unu talentu fórté raru în polemica. Acést'a éră partea dialectica, care

lu-facea se-si desfasiure tóta forti'a sa intelectuala, si se-si arate eruditiunea. Articolele din jurnalele straine si redactate de insusi, despre care amu amintitu mai sus, suntu probe irecusabile despre acésta insusire; cu tóte acestea, in polemic'a sa, de si érá energicu, energicu, nu încéntá de a fi cuviinciosu, càci cuviinti'a, manierele alese lu-aveau ca celu mai de frunte cultivatoriu in cerculu in care traia. Atát i-placea se fie delicatu si cu maniere frumoése, se fie amabilu, in cât chiar in timpulu celu mai apropiatu de curmarea firului vietii uitá suferinti'a sa, si cautá pentru vizitatorii sei, se fie, cum dice francesulu, siarmantu. In-trensulu érá o nobilitate inascuta.

In câte-va lucrári si întreprinderi utile pentru cleru a lucratu cu multu devotamentu. Astfelu cand clerulu capitalei a infiintiatu societatea pentru ajutoriulu membriloru infirmi si seraci, George Zotu a lucratu cu cuventulu si cu fapt'a, incurajandu clerulu, cá sub inalt'a protectiune si parintesculu sprijinu alu I. P. S. S. Mitropolitu Primatu, se începá constituirea acestei societáti de binefacere. Asemenea la constituirea societáti pentru seraci, numita *Activitatea caritabila a preotului*, nu putienu a lucratu si contribuitu cu luminele sale si eminentulu concursu alu I. P. S. S. Mitropolitu Primatu.

Prin activitatea, inteligenti'a si onestitatea s'a se făcuse fórté iubitu clerului. Simpati'a clerului pentru densulu a fost totdeun'a fórté via.

George Zotu, iubiá pana la devotamentu patri'a adoptiva si religiunea ortodoxa a tieriei. La tóte atacurile contr'a religiunei ortodoxe si contr'a independentiei bisericei romane scia se respundia adversariloru cu atát'a tarie si logica, încát cá proba despre iubirea Romaniei si a independentiei bisericei romane, este cá dilele trecute, pe patulu durerii, cand I. P. S. S. Mitropolitu anuntia despre recunoscerea autocefaliei bisericei romane, de catra Patriarhulu din Constantinopole, uitá suferinti'a si fati'a-i deveni radiósa, esprimandu sentimentele sale de bucurie.

Cá teologu a scrisu multu in jurnalele ce a redactatu cu elementele inteligente si culte din cleru; cum si in jurnalele streine, grece si francese.

Cá profesorulu de limb'a elena la liceulu St. Sav'a a lucratu manualele trebuincioése de gramatic'a limbei elene si de citire, lucrate de pe cele din urma progrese, facute pe calea filologica si metodica. In George Zotu, nu numai scól'a a perdutu unu profesorulu distinsu si deplinu cunoscetoriu a limbei grece, dar si biserica militanta unu fiu si luptatoriu aprigu; ér teologi'a unu spiritulu sagace, unu barbatu eruditulu si cu anevoie de inlocuitu; càci a posede o eruditiune literara si teologica si totdeodata a fi si unu spiritulu alesu si distinsu, nu este cev'a, cu care ne putemu intalni asia desu.

Perderea dar este mare.

Dragostea ce George Zotu a aretatu pentru cleru si pentru dogmele bisericei ortodoxe, pentru care a scrisu si luptatu, se ne fie unu puternicu motivu de a-lu iubi si noi pe densulu in acei'a, pe cari fi lasa neconsolati in urm'a s'a, ér pe mormentulu lui ca bunu si amabilu prietenu, se depunemu o lacrama de durere si de regretu, càci elu pe lume nu traia in zadar; nu traia in zadaru intru cât privește destinatiunca omenirei si implinirea chiamarei omului pe pamentu.

Nesfirsita se-i fie amintirea prietenésca intre toti acei'a, cari l'au cunoscutu.

Dupa acést'a, I. P. S. S. Mitropolitu Primatu s'a retrasu, si cortegiulu a pornitu catra cimiteriulu Belu, insotitu de profesorii si elevii liceului St. Sav'a, de profesorii si elevii seminariului „Nifon Mitropolitu,” si de amicii defunctului.

Cortegiulu se opri dinaintea seminariului „Nifon Mitropolitulu,” unde preotulu C. Enescu a rostitu, din partea seminariului, urmatóarele cuvinte:

Intristati auditori!

Seminariulu „Nifon Mitropolitulu“ érasu a luatulu doiliulu! Epitropi, profesori si elevi, regretu pierderea drului Zotu, profesorulu de dreptulu canonicu si omiletica la acestu seminaru. Slabitulu fórté de o teribila bóla, dupa dóue luni de suferintie, Zotu si-a datu alalta-ieri obstesculu sfersitu. Regretele nóstre i-lu insotiescu adi la vecinic'a locuintia. Am avutu in cerculu nostru unu colegu, stimatulu si consideratulu; elu se duce dintre noi. Amaritiu sei parinti, au nemarginit'a durere de a ne spune cá putine au fost dilele aniloru vietiei lui G. Zotu. Abia 42 de ani a implinitu; toti anii vietiei sale sunt in sa multu mai putieni fatia cu ceea ce ar fi pututu se lucreze unu barbatu de o capacitate necontestata.

Durerile mortii i-lu patrunsesu de multu; dar datoriele vietiei totdeun'a i-lu facea se dea uitarii loviturile ce mórtea ii dedea prin crud'a bóla, care i-a decimatulu vietia. De duoi ani, Zotu a semtitu atacurile violente ale inamicului vietiei sale. Dar si in acestu timpulu n'a lipsitu cu totulu dela datoriele sale. De doua luni, atacurile violente ale mortii i-lu inchisera in casa si astadi ni-lu da fara vietia! Cánta durere petrunde inim'a parintiloru sei! cáta amaraciune innéca sufletulu lor! Noi, amicii si colegii lui, cari am avutu ocaziunea se-i apreciamu calitatile intelectuale si morale, suntem patrunchi de aceeași durere! Este totdeun'a durerosu! dar mai durerosu este cand secerea mortii a curmatu firulu vietiei unui omu, a carui'a inteligentia si activitate i-lu facéu folositoriu societáti.

Drulu Zotu este unulu din profesorii, cu cari s'a începutu cursulu superioru alu acestui seminaru. In sarcinata mai antaiu cu predarea cursului de filosofie, in clasele superioare, cand s'a combinatu din nou program'a cursulu superioru, Zotu luá catedr'a de dreptulu canonicu si omiletica. Nenorocire in sa, cá din acelu timpulu elu nu mai puté se-si face singuru cursurile, si fu nevoitu a-si pune unu locutiitoriu, cu nedejdea cá i-se va ameliorá sanatatea. Dar reulu mergea inainte. Tóte mesurile luate nu-i mai folosira; càci pe langa aceea cá érá deja slabu, si nu mai putea se reziste, Zotu mai avusesu nefericirea de a nu fi destul de multiamitu in vietia sa familiara. Dela casatori'a s'a sanatatea i-mergea si mai reu. Astfelu s'a topitu omulu.

In aceste imprejurári te-ai sfirsitu, stimate amice si colegu! Seminariulu Nifon, perde in persón'a t'a unu profesorulu dela care acceptá multu; colegii tei perdu unu tovareshu de munca; Ó! dar parintii tei! durerea ce le-a causatu mórtea t'a cu densii se va sfirsi, si langa tierin'a t'a se va stinge! Interpretu fidelu alu simtiemintelor de iubire, stima si consideratiune a colegiloru tei, profesorii ai seminariului Nifon, dá-mi voe, stimate amice, se imploru pentru tine iertare dela toti acei'a cari vr'odata s'au simtitu ofensati de tine, si cu densii se rogu pe Ddieu pentru vecinic'a odichna a sufletulu teu!

Caransebesiu in 22. Maiu 1885. st. v.

Astadi am petrecutu la mormentu pe profesorulu si ierodiaconulu Petru Popoviciu, carele dupa grele suferintie au reposatu ieri diminétia in etate de 33 ani.

Reposatulu dupa unu studiu profundu ce l'a facutu la facultatea teologica din Lipsa au ocupatu postulu de profesorulu la institutul teologicu din Caransebesiu. Siepte ani au fostu pentru institutul teologicu o lumina nesecata, siepte ani talentulu seu, cunoscintiele sale, zelulu seu si iubirea sa le-a sacrificatu tinerimeii din acestu institutu.

Numai investitu cu insusiri atât de frumoase a potutu elu se invinga greutățile chiamarii sale, pentruca mare trebui'a se fie tari'a lui sufletéscă, cand in mijloculu dureriloru, ce ani intregi a semtitu in peptulu seu, si a implinitu misiunea sa cu atât'a zelu si acuratetia.

Petru Popoviciu au ocupatu in mijloculu nostru unu locu de onóre: fostau distinsu ca asesoru consistorialu si deputatu la sinodulu eparhialu, si pe acestu terenu inca au fostu unu neobositu diasiu in vii'a Domnului.

Dara elu a nutritu in inim'a sa o dorintia ferbinte, dorintia de a intrá in tagm'a preotiéscă, si in vér'a anului trecut i-s'a si implinitu această dorintia, cununatu fiindu cu mirés'a nemuritoare — cu biseric'a lui Christos, la altariulu carei'a cu credintia buna a slujitu pana in momentulu caderii sale pe patulu mortii.

Éta caus'a pentru care institutul teologicu, biseric'a si romanimea de aici s'a imbracatu in jale, si a mersu se compuna unu conductu imposantu, pretrecendu pe iubitul profesorulu, colegu si amicu la loculu, de unde rentórcere nu mai este.

Ceremoniele funebrale au fost esecutate de Inaltu Prea Santi'a Sa, parintele Episcopu Ioanu Popasu, asistatu fiind de parintele protosincelu Filaret Must'a, parintele protopresviteru Andreevici si inca 12 preoti.

Sicriulu decoratu cu crucea, evangeli'a, orariu si mai multe cununii au fost purtatu pe mani de 6 preoti.

Conductulu pornindu dela cas'a mortului s'a opritu langa institutul teologico-pedagogicu unde dupa ce sicriulu s'a asiediatu in faci'a institutului s'au petrecutu o scena atât de patrundietóre si durerósa încât chiar cugetandu la ea lacrimi se imbulzescu in ochii mei si se amesteca in negreala.—

Profesorulu de music'a vocala Nicolae Popovici cu dulcea-i vóce a tienutu cam urmatórea vorbire ocazionali: „Calatoriule opresce-te unu momentu in calea ta catra vecinicia, opresce-te inaintea locasiului, in carele ai muncitu pentru neamulu teu, stai si vedi institutul, unde cu atât'a zelu si resignatiune ai lucratu; cauta, si vedi colegii tei, cu cari impreuna ai lucratu, cauta si vedi elevii tei, pe cari tu atât de multu i-ai iubit. Siepte ani de dile ai muncitu aici, siepte ani ai versatu aici comorurile cunoscintieloru tale, si tu acum paresesci acestu institutu pentru totdeun'a.

Jalnica ni este intalnirea acést'a, durerósa ni este despartirea acést'a!

Ni-ai fost scumpu, ni-ai fost iubit, amentirea ta va fi nestérsa in cugetulu nostru!”

De aci conductulu plecă càtra cimiteriu unde repostatulu fú condusu in biseric'a mare, ce se afla in cimiteriu.

Dupa terminarea pogrebaniei, profesorulu de teologia Ioan Pinciu intr'o cuventare frumoasa aretà nimerit'a biografii a repostatului, prin care a storsu multe lacrimi.

La mormentulu au vorbitu clericulu Ioanu Pepa dicendu: „remasu bunu dela tine iubite tata, care ni-ai lasatu orfani.“

Corulu vocalu alu institutului teologico-pedagogicu sub decursulu inmormentarii au cantatu cu atât'a duosia precum numai orfanii potu se cante la mormentulu parintelui loru.—

Dulce fie somnulu lui! Vecinica fie amentirea lui!

T. B.

Influintie din partea filosofiei asupra Religiunii

sean

Factorii principali ai Teologiei moderne.

(Continuare).

Se nasce acum intrebarea ca: n'a facutu Schleiermacher altceva, decât nmai cà a aplicatu la religiune teo-

ri'a filosofiei mai noi? Consista insemnatatea opiniunii sale religioare, precum a propus'o elu ca oratoru entusiasmatu, numai intr'aceea, cà a readusu religiunea la interioru, deducendu-o din consciintia omului? — Unu propriu teologicu lu-representa elu numai prin aceea, cà elu nici cu Kant moralitatea, nici cu Schelling si Hegel consciintia cugetatóre a omului le privesce cà simbolurile religiunii, cà elu punctulu ei de gravitate nu-lu pune nici in partea teoretica, nici in cea practica, cà elu mai multu simtiulu cà o privintia propria in inima lu-indruma spre stepanire absoluta. La tóta intemplantia, daca am voitu se privimu religiunea din tóte pãrtile, a trebuitu sè se calce si acéstă cale. Schleiermacher a calcatu-o cu cunoscintia precisa. Si intr'adeveru cine a potutu se contesteze adevèrulu in argumentarea sa, cà religiunea nu apartiene eschisivu nici sferei teoretice nici celei practice? Au nu ocure ea tocmai in aceea unitate viaa, care a legatu-o in noi lumea cugetarei (sciintiei) si a actiunei? O astfelu de unitate trebuie se existe. Sfer'a sciintiei, in care noi acceptamu singulariticu in generalitatea ideii, si sfer'a actiunei, in care noi generalitatea scopului o inchipuim in singulariticu, trebuie, pentru cà fiinti'a omenéscă se nu-si pèrda unitatea si ecilibriulu seu, negresitu sè se tiena prin ceva impreuna. Si acéstă putere contienetóre trebuie se cuprinda atât unitatea omului cu sine insasi, cât si unitatea sa, fiinti'a generala a lumii.

Pana aci consentimu cu parerile religioare ale lui Schleiermacher.

O alta intrebare este: Limitat'au Schleiermacher desutulu de corectu religiosulu facia de cele doue sfere a-le sciintiei si a actiunei? Religiunea ar trebui ca se n'aibe nimicu d'a face cu sciintia, pentruca mesur'a sciintiei este mesur'a pietătii. Religiunea in sine n'ar trebui de feliu se impintene pre omu spre actiune. Dar totusi adevèrat'a actiune trebuie sè se ocupe cu religiunea, care are de problema unitatea reala cu nemarginitulu. Ce dara te aredica in sciintia si in moralitate spre nemarginitulu, aceea trebuie se fie insasi religiunea. Teori'a si pracs'a potu numai atunci se sporesze spre viétia, cand unitatea eterna a ratiunei si naturei, fiinti'a generala a tóte marginitele in nemarginitelu, viéza imediatu in consciintia. Abiá cand filosofii vor fi evlaviosi, si vor cautá pre Ddiu cá Spinoza, ér artisti evlaviosi si-vor iubí pre Ddiu cá Novalis, ¹⁾ se va serbá marea Inviere pentru ambele lume. Si precum nimicu din religiune, asia tóte cu religiunea trebuie omulu se lucre si efectueze.

Cà religiunea nu este nici de cum cu totulu independenta de lumea cugetatóre, se vede din modulu, cum insusi Schleiermach. represinta diferentiele determinate si graduatiunile religiunii. Pe gradulu celu mai inferioru simtiulu omului trebuie se fie unu instinctu inca obscuru, carui'a lumea i-apare numai ca unu chaos, propasindu mai departe simtiulu devine mai consciu, asia ca in consciintia omului se ivesce multitatea determinata a elementeloru si poteriloru eterogene. De asemenea se schimba atunci si rezultatulu contemplarei acestui simtiu, si formele contraopuse a ideii, infatiosiarea personala si nepersonală a divinitătii, se despartu mai precisu séu mai determinatu de olalta. In fine pe trépt'a cea mai superióra combatant'a se reunesce, asia ca fiinti'a se representa cà totalitate, cà unitate in multitate, — cà sistema. Acestu

1) Pseudonym; numele adevèratu i este Frideric baron de Hardenberg, nasc. la Widerstedt (Mansfeld) 1772 † la Weisenfels 1801. Apartiene dupa pietatea si poesi'a sa romantice, dar se difere de altii multi romantici prin puritatea si intimitatea via a pietătii si nesuintei sale morale. Cu dreptu numindu-se „profetulu scólei romantice“ nisuea seriosu a contopi viétia si poesi'a, sciintia si religiunea intr'un'a.

progresu gradatu a religiunei dela sentiulu obscuru a unui chaosu conformu pana la monisticulu cuprinsu alu lunei că sistemulu representa tocmai unu progresu alu lunei cugetătoare. Crescend'a consciința a sentiului religiosu apare aci claru ca mesur'a perfectiunei sale. Principiulu, ca mesur'a sciintiei nu este mesur'a pietății, si-perde valorea sa, unde se tractéza despre religiunea obiectiva. Aci religiunile mai superiøre, cea crestina si cea jidovésca, le pôte Schleiermacher diferi între sine numai prin diversitatea contemplariloru si ideiloru. In iudaismu, încât acel'a este într'adeveru religiune, luesce peste totu opini'a despre o imediata respalire generala, despre reactiunea propria a nemarginitulu contra ficarei marginitu singlaricu, care purcede din arbitriu, prin unu altu marginitu, care nu se pôte privi că purcesu din dispositie libera, séu despre o schimbare continua a unei manifestari a libertății si arbitriului si a unei imediate influințari a divinității (Schleiermacher Werke I. p. 422). In autorulu crestinismului, a carui idea fundamentala o readuce Schleiermacher la contrastulu pravității si salvării, admira elu „claritatea mării, spre carea ideii'a, cea mare, care a venitu elu se o represinte, s'a desvoltatu in sufletulu seu, ideii'a, că totu marginitul are trebuința de o interventie mai superiöra spre a coeră cu divinitatea, séu ca pentru omulu apucatu de marginitul si particulariulu, este a se află salutea numai in rescumperare“ (Schleierm. Werke I. p. 431). Ce dovéda ne mai trebuie pentru adeverulu nenegabilu, ca religiunea chiar dupa Schleiermacher nu este cu totulu indiferenta de perfectiunea mai superiöra séu mai inferiöra a filosofiei? Cu atât mai putienu pôte si diferința infatișari personale séu nepersonale a divinității se fia asia de indiferenta pentru pietate, precum crede Schleiermacher. Unitatea cea mai inalta a lunei va ajunge totdeun'a într'unulu séu într'altu modu mai perfecta la contemplatiune.

Acestu defectu evidentu inse nu desvaloréza de locu adeverulu opiniunei fundamentale a lui Schleiermacher, eaci într'adeveru unitatea cunosciintei de sine este factorulu, care in religiune tiene la olalta lumea sciintiei si a actiunei. Nu este inse o asia numita nitate imediata, precum o exprima Schleiermacher că sentiamentu, ci e o asteliu, care acceptă in sine si mijlocirea prin cugetare si actiune. Fiindcă insusi Schleiermacher nu pôte faptice eschide acésta mijlocire, séu interventie, asiá adeverulu, care l'a introdusu elu in ideii'a religiunei desbrăcatu de supraabundanti'a s'a mystica, este tocmai poterea inimei, carea este locasiulu firescu a tôte sentiamentele mai nobile si mai sublime. In inima zace într'adeveru ecilibriulu fiintiei omenesi, precum se statuéza din preponderanti'a unilaterală a intelectualulu si practiculu. Ceea-ce impintena spiritulu spre terminarea functiunei cugetării si actiunei, ceea ce-lu face pre elu a-se află insusi in propasierea perpetua a gandului si a faptei si a-se recreá in usufructuarea productelor: aceea nu este alt'a, decât poterea inimei. Cand filosofulu lumea, pe care o voesc elu a-o intielege, ér activu actionandu-lu lumea, pe care voesc elu a-o formá,—o privesce de conficiata: atunci tocmai inim'a este aceea, care validitéza poterea sa si drepturile sale. In sensulu acest'a schleiermacherianulu sistemulu religionaru nu eschide practiculu-moralulu si teoreticulu-speulativulu, ci mai vertosu le cuprinde elu pe ambele într'o unitate. Ceea-ce deschide in sfer'a intielegerei cugetătoare o perspectiva a perfectiunei, aceea dá focu si in inima si devine religiosu. Si érași: din dorinți'a si trebuinți'a inimei purcedu astfeliu de ideii si sentiamente, cari pórtu cu totulu timbrulu religiunei. Cu totu dreptulu a indrumatu Schleiermacher la unitatea vietiei spirituale cá isvoru alu religiunei, care impaca tôte discordiile din launtru si tôte particularitățile unilaterale. Defectuósa la elu este numai

nesuinti'a, de a representá religiosulu nu cá ceva caracteristicu, ci cá ceva apart si particulariu.

Acést'a unilateralitate apoi si-a aflatu expresiunea perfecta in cartea „Glaubenslehre“ (1821—1822), care opu Schleiermacher l'a privitu de celu mai perfectu productulu alu seu. Schleiermacher, precum obsérva Baur (Kirchengesch. des 19. Jahrh. p. 182), prin acestu opu nisuesce a uni contrastele, cari dupa natur'a loru nu se potu legá internminte, ci cu atât mai multu se se lege prin o legatura esterna a unității, care mai nainte séu mai tarziu trebuie érași se se desface. Este numai o simpla ilusiune, cand acésta doctrina schleiermacheriana si-dă aerulu, că cand n'ar voi se aibe nimic d'a face cu ratiunea si filosofii'a, că cand nu i-ar fi pentru altcev'a decât numai pentru valorea pura a crestinismulu positivu. Supranaturalitatea crestinismulu voesc Schleiermacher a-o uni cu naturalitatea sa; dar elu eschide supranaturalitatea cu multu mai strictu si mai resolutu, ca rationalismulu, pentrucă elu nu cuprinde referinți'a lui Dumnedieu si a lunei theistice ci pantheistice, pre Ddiu si lumea asia diferesc, precum diferesc si Spinozismulu natura naturans si natura naturata.²⁾ Nici o invetiatura a credinței n'a slabitu si subsăpatu asia de metodice fundamentulu crestinismulu positivu, că cea schleiermacheriana parte prin principiile sale generale, parte prin analizele critice, cari le face la unile dogme. Acést'a caracteristică a doctrinei schleiermacheriane, acésta nesuintia arteficiósa, de a ascunde opini'a moderna filosofica sub velulu credinței vechi ortodoxe, trebuie se o cunoscemu, că se o aperceptiemu cá productulu unui timpu, care si-a facutu de cea mai mare problema: unirea si aplanarea contrastelor pe calea legăturai esterne.

(Va urmá.)

D i v e r s e .

* *Esamenle la institutulu pedagogico-teologicu din Arad* se vor tiené a. e. dupa urmat. programa: **6 18. Iuniu** nainte de médiadi, tôte cursurile preparandiale: Limb'a magiara; dupa amédi, curs. III. teol.: Teologi'a morala, Teologi'a pastorală si Liturgic'a.— **7/19. Iuniu** n. m. curs. III. prep.: Scripturist'ic'a din stilu; curs. II. prep. Religiunea, Istori'a patriei, Geografi'a si Limb'a germana; d. m. curs. II. teol.: Teologi'a dogmatica, Istori'a bisericeasca si Limb'a romana.— **8/20. Iuniu** n. m. curs. I.

²⁾ Spinoza (1632—1677) cautá prin demonstratiuni matematice a motivá cunosciinți'a lui Ddiu asia, că elu in acést'a dovedind principiile referinței morale ethic'e care zace cá basa filosofiei sale ea caracterulu metafisiculu. Intregulu lui sistemulu este unu pantheismu theistic (si akosmitik); centrulu lui e principiulu: esistă numai o substantia infinita (Ddiu) cu atribute infinite, dintre cari omulu numai dóua: cugetarea (spiritulu); si expansiunea (materi'a) pôte cunósce. Ddiu caus'a interna (immanenta) a tôte ce este si se intempla; lumea singura representare a lui Ddiu; marginitul este modificatiunea restrensa si limitata a unui atributu a lui Ddiu, corpurile atributele expansiunei, spiritele atributele cugetării. Totalitatea modificatiuniloru substantiei cugetătoare este spiritulu. Fiindcă cunóscearea este fiintiei spiritului mai convenabila, asia virtutea cea mai sublima este cunóscearea lui Ddiu, adeca unitatea a tôte marginitele in nemarginitul.— Cele dóue atribute (cugetarea si expansiunea) sub cari se rpresenta pentru cunosciinți'a mintei substanti'a in sine infinita, — n'au nimic deface un'a cu alt'a, n'au nici o influința între sine; acei'a, prin ce se conexéza, este radacin'a comuna: substanti'a, din care purcedu paralelu. Unu obiectu inchipitu si unulu realu este totu acela-si, numai cá odata se privesce cá atributu alu cugetării si alta data cá atributu alu expansiunei. Fiintiele singulare sunt dara ideii si lucruri corporale. Aceste fiintie singulare (acaroru cuprinsu este natura naturata in contrastu cu substanti'a natura naturans), prin care se determinéza atât cugetarea cât si expansiunea le cuprinde Spinoza sub ideii'a modulii (accidentii'a). Aceste moduri, obiectele singulare marginite, n'au nici o independentia; ele sunt determinatiunile variánde a expansiunei nemarginite si a cugetării nemarginite. Adeverat'a basa a fiintiei si actiunei loru este substantia, si fara de substantia nu este nimic. In substantia zace coerinți'a cansala a lunei. Din Dumnedieu purcedu tôte cu necesitate absoluta.

prep.: Religiunea, Limb'a romana, Geografi'a si Limb'a germana; d. m. curs. I. teol.: Teologi'a fundamentala, Istori'a bisericeasca si Limb'a romana. — **10/22. Iunie** n. m. curs. III. prep.: Religiunea, Matematic'a, Limb'a romana, Geografi'a si Limb'a germana; d. m. cursulu preparativu: Tóte obiectele. — **11/23. Iunie** n. m. curs. III. teol.: Catichetic'a, Dreptulu canonicu si Constitutiunea; d. m. curs. II. prep.: Pedagogi'a, Matematic'a, Limb'a romana, Istori'a naturala si Economi'a. — **12/24. Iunie** n. m. curs. II. teol.: Pedagogi'a, Patrologi'a, Retoric'a si Economi'a; d. m. curs. I. prep.: Pedagogi'a, Matematic'a, Istori'a naturala si Economi'a. — **13/25. Iunie** n. m. curs. I. teol.: Isagogi'a, Pedagogi'a si Economi'a; d. m. curs. III. prep.: Pedagogi'a, Istori'a universală, Fisic'a, Economi'a si Istori'a naturala. — **14/26. Iunie** n. m. teologii: Cantare si Tipicu; d. m. preparandii: Cantare si Tipicu. — **15/27. Iunie** n. m. preparanditiele din curs. III. Tóte obiectele; d. m. preparanditiele din curs. I, si II. Tóte obiectele. — **16/28. Iunie** n. m. Te-Deum. —

* *Mai multi fruntasi* din comun'a Cianadulu magiaru ne ceru a publicá o corespondentia, in carea se descrie mai pre largu cele intemplete in numit'a comuna cu ocaziunea visitatiunei canonice a Pré Santiei Sale. Dupace noi in unu reportu publicatu in nrulu trecutú am descriu pre scurtu tóte cele petrecute, mai inregistrámu la cerere urmatórele din numit'a corespondentia: „Vediut'a Prea Santiei Sale va remanea pentru romanii din Cianadu o dulce suvenire, prea bunulu nostru Archiereu cu placere in inima se va fi departatu din comun'a nóstra convingendu-se despre starea buna a bisericeii, a scóleloru si despre ordinea aflata, — mangaiatu vedindu pe credintiosii sei pe cari i-au sciutu traindu in corelatiuni rele cu coreligionariu loru Serbi — inca de cand cu despartirea ierarchica acum impacati, si frati precum se cuvine se fie cei ce traiescu intr'o comuna, i-au vediutu cu preotulu loru la noi in biserica, carele a si functionatu, i-au vediutu in banderiu calari, si cu trasuri, i-au vediutu reprezentati la masa, i-au vediutu bucurandu-se de bucuri'a nóstra, — asia dara s'a convinsu ca in comun'a nóstra domnesce intre toti locuitorii pacea si buna intielegerea. — In numele comunei din inima i-multiamimu Prea Santiei Sale, ca ne-a cercetatu si pre noi, ca ne-au implinitu dorinti'a multu asteptata, ca ne-au imbogatitu cu invetiaturile Sale, ca ne-a aretatu iubirea-i parintésca — tiene-i Ddieu firulu vietii inca unu siru lungu de ani, pe langa sanatate statornica, ca asia se mai póta si de aci nainte impartasi sfaturile si invetiaturile Sale credintiosiloru sei.“ De asemenea am primitu o corespondentia si din comun'a Sambateni. Fiendu inse cuprinsulu acelei'a deja cunoscutu din reportulu publicatu in numerulu trecutú, nu subverséza necesitatea de a se publicá.

* *Istori'a biblica* adeca testamentulu vechiu si nou pentru scólele poporale de Dr. Giorgiu Pop'a a esitu de sub tipariu, si se afla de vendiare la autoriulu in Arad. Pretiulu 20 cr. v. a.

* „*Armoni'a*,” societate pentru cultivarea si respandirea muziceii nationale in Bucovin'a publica unu concursu pentru trei compositiuni musicale. In form'a acést'a numit'a societate voiesce a colucrá la inaintarea muziceii romane. Sperámu, ca la acestu concursu voru luá parte si ómenii preceptoru de muzica din partile nóstre.

Concurse.

Pentru compositiuni musicale.

„Uniti se fimu in cantece,
Uniti in Dumnedieu!“

„Armoni'a,” societate pentru cultivarea si respandirea muziceii nationale in Bucovin'a, avend de scopu, de a

lati cunoscenti'a artii musicale prin tóte clasele societátií romanesci escrie **primulu seu concursu cu premii** pentru compositiuni de **coruri lumesci barbatesci** si anume:

Unu premiu in valóre de 30 fl.;

Dóue premii in valóre de câte 20 fl.; si

Dóue premii in valóre de câte 15 fl.

Conditiiunile:

a) Romanii din tóte tierile i-au parte la concursulu presentu;

b) Textulu compositiuniloru remane in liber'a voe a compositorului, trebue se fia insa originalu romanu;

c) Partitur'a (manuscriptulu) si textulu (tóte strofele), au se fia scrise curatu si fara corecture;

d) Fie-care compositiune trebue se aiba afara de titul'a ei si numele intregu alu poetului, un motto, séu óresicare numire; pe langa aceste trimite compositorulu numele seu intr'unu plicu sigilatú, de asupr'a carui'a este scrisu motto seau numirea de pe compositiune;

e) Pliculu se va deschide atuncia, cand compositiunile trimise ar cascigá premiulu. Plicurile-compositiuniloru nepremiate, se vor întórce nedeschise. Afara de acestea este necesariu, ca compositorulu se trimita o adresa speciala, dupa care se póta retrimite pliculu nedeschisu in casu de a nu fi premiatu;

f) Comisiunea pentru censurarea compositiuniloru trimise la concursu, va supune Comitetulu societátií parerea s'a in serisu asupr'a calitatii compositiuniloru trimise, óra Comitetulu va procede imediatu la distribuirea premiiloru defipte;

g) Compositorii respectivi se invoescu la aceea, ca societatea „Armoni'a,” se publice compositiunile premiate in colectiunea s'a „Armoni'a,” si se le esecutive in publicu fara óre-care desdaunare deosebita.

h) P. T. compositorii sunt rugati a trimite opurile loru pana intr'a 30. Septemvre 1885. st. v. directu la subsemnatulu presidentu alu societátií.

Decisiunea Comitetuluí privitoria la premiarea compositiuniloru trimise la concursu, se va publicá cu finea lui Decemvre a. c.

Cernautiu, 12/24. Maiu 1885.

Comitetulu societátií „Armoni'a.”

Cavaleriu Leon de Goian, m. p. Eugeniu Mesiederu, m. p.

—□—

Pentru vacant'a parochia de clas'a II. din comun'a **Dezni** in prot. Buteniloru prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana la a **6-a Dumineca dupa Rusalii** (23 Iunie v.) a. c. in carea di va fi si alegerea.

Venitele acestei parochii suntu:

1) un'a sesiune pamentu aratoriu,

2) biru parochialu câte 1 mesura, resp. 1/2 mesura cucuruzu sfarmatu dela casele fara pamentu.

3) stolele indatinate dela 117 case si dela lucratorií fabriceloru de feru, ce apartienu la acést'a parochia.

4) cartiru comodu de 4 chilii in cas'a parochiala provedintia si cu supraedificate economice si cu dóue intravilane. Tóte computate la olalta resulta unu venitu de 760 fl.

Dela recurenti se recere a) a produce testimoniu de cualificatiune pentru parochii de clas'a II. b) testimoniu despre absolvarea celu putienu a 6 clase gimnasiali. c) a se presentá vr'odata in biseric'a din locu spre a-si aretá desteritatea in oratori'a bisericeasca.

Preotii chirotoniti si in servitiu de mai multi ani au preferintia; cei binemeritati pe terenulu bisericescu si culturalu vor fi recomandati la poporu cu atát mai vertosu, cá alegendulu are se fie si inspectoru scolaru in cerculu proiectatu alu Deznei.

Recursele sè se substérna pe calea oficiului protop. din Buteni (N. Butyin) com. Aradului.

Dezn'a, la 21 Maiu 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: CONST. GURBANU, m. p. protopresviteru.

—□—

Conform decisului Ven. Consistoriu diecesanu dto 1. Martie 1885. Nr. 898. B. prin acést'a se escrie concursu pentru ocuparea postului de capelanu temporalu impreunatu cu postulul invetiatorescu din comun'a bisericesca ort. romana Arad-Gaiu, cu terminu de alegere pe Duminec'a din 30 Iuniu v. 1885.

Emolumintele sunt:

A) *Din parochia.*

1) jumetate din venitele stolari si birulu usuatu dela 140 numere de case, cari tóte la olalta pretiuite in bani „conform §-lui 13 din regulamentulu pentru parochii“ repesinta o suma de minimum 330 fl. ér jumetate voru fi a-se dá neputinciosului preotu Demetriu Misiciu cât va fi in viétia.

B) *Ca invetiatoriu.*

2) Salariu anualu 300 fl. v. a. din care suma 100 fl. se platesce prin orasiulu lib. reg. Arad, ér restulu se incaséza din arunculu ce se face asupra credinciosiloru din comuna.

3) 4 orgii lemne din cari are a-se incalzi si scól'a, pretiuite in bani 40 fl.

4) Cortelu liberu cu gradina mare, pretiuitu in bani 80fl.

5) Ajutoriulu ce se speréza dela fondulu preotiescu diecesanu.—

Tóte aceste beneficii, — conform §-lui 14 din Reg. pentru parochii — corespundu dotatiunei prescisa pentru parochii de clas'a a dóu'a.

Dela recurenti se recere cualificatiunea prescisa pentru parochii de clas'a a dóu'a, nu altcum si cualificatiune invetiatorésca, avend recurentii a-se presentá pana la alegere in vre-o dumineca ori serbatóre la s. biserica pentru a-si aretá desteritatea in cele bisericesci.

Tot odata se insémna, ca pentru cantoratulu bisericescu va avea a-se ingriji singuru alegandulu capelanu invetiatoriu.

Recursele ajustate conform Stat. org. si Reg. pentru parochii adresate comitetului parochialu sè se tramita subscrisului adm. protopop. pana in 29. Iuniu a. c. la Curticiu.

Arad-Gaiu, din siedinti'a comitetului parochialu tinuta la 28. Aprilie v. 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: MOISE BOCSIANU, adm. protopresviteralu alu Aradului.

—□—

Se escrie concursu pentru indeplinirea definitiva de invetiatoriu la scól'a a II-a gr. or. din comun'a Apateu, cottulu Aradului protop. Ienopolei, cu terminu de alegere pe 29. Iuniu 1885. st. v. adeca pe diu'a SS. Apostoli Petru si Pavelu.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: 1) In bani gata 300fl. 2) 12 orgii de lemne, din care are a se incaldi si localitatea de invetiamentu, 3) pentru conferintia 10fl. 4) dela inmortentari unde va fi poffitu 50cr. 5) cortelu liberu cu gradina de legumi.

Dela recurenti se cere se produca atestatu de botezu ca sunt romani gr. or. testimoniu de cualificatiune invetiatorésca, si esamenu din limb'a magiara, apoi sè se pre-

sinte in vre-o Dumineca ori serbatóre in s. biserica din Apateu pentru a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recursele astfelu instruite si adresate Comitet. par. din Apateu, sunt a-se trimate P. On. Domnu Mihaiu Sturz'a insp. cerc. de scóle in Seprós, pana in 24. Iuniu 1885 e.v. Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: MIHAIU STURZA, m. p. insp. de scóle.

—□—

Pentru ocuparea postului vacantu de invetiatoriu la scól'a gr. or. rom. din Sinersigu, in protop. Lugosiului, se escrie concursu cu terminu de 30 de zile dela prim'a publicare a acestui concursu

Emolumintele sunt 104 fl. salariu in bani, 15 meti grâu, 12 meti cucuruзу, 4 jugere pamentu aratoriu, 6 fl. scripturistic'a 8 fl. conferintiele, 6 stengeni de lemne, din care are a se incaldi si scól'a, cortelu liberu cu gradina.

Recurse se primescu numai dela preparandi absoluti si au a fi ínstrate conformu prescisorulu, a se adresá catra Comitetulu parochialu gr. or. din Sinersigu si a se espedá Rev. Dnu Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Dlu protop. si insp. scol.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a gr. or. rom. Madarasu, protop. Tinței, comitat. Bihoru, cu terminu de alegere pe 2 Iuniu st. v. a. c.

Salariulu anualu:

1) in bani gata 80 fl.

2) 20 cubule bucate grâu si cucuruзу

3) Pentru 6 stangeni de lemne 54 fl.

4) 4 jugere pamentu aratoriu si unu jugeru livada.

5) Cortelu liberu cu gradina.

6) Stolele cantorale.

Recurentii vor avea recursele instruite cu estrasu de botezu, atestatu despre portarea morala, cu testimoniu de preparandie, testimoniu de cualificatiune, adresate Comitetulu parochialu, a le subserne Rev. Dnu Gavrilu Neteu protop. si inspect. de scóle in Várad-velenceze.

Avendu densii in vre-o dumineca ori serbatóre a se presentá in biserica din locu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Madarasu 28 Aprilu 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GAVRILU NETEU, m. p. protopresviteru alu Tinței.

—□—

Licitatiune minuenda.

In comitatulu Aradului, comun'a gr. or. din Repsigu, si-au decisu de nou edificarea bisericei sale, carea Vener. Consistoriu diec. sub nr. 1731 cu dto 25 Aprile 1885 o au aprobatu. In diu'a 26 Maiu v. (7 Iuniu n.) a. c. in facia locului Repsigu se va tienea licitatiune minuenda, la carea toti acei'a ce voiescu a intreprinde acésta zidire sunt poffiti pe diu'a terminata la órele 11 ante meridiane a se presentá.

De dupa desemnulu si preliminarulu de spese zidirea este esclamata in 8800 fl. v. a.

Intreprindietorii cu vadiu de 8% ce se va depune in cass'a epitropiei parochiale, potu luá parte la licitare.

Desemnulu si preliminarulu se potu privi si pana la diu'a terminata la oficiulu parochialu din locu.

Repsigu la 5 Maiu v. 1885.

SIMEON CORNEA, m. p. presied. comit. par.

—□—